

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Museoiden taloudellinen vaikuttavuus

30.1.2014

Helsinki

Taustatietoja

Tutkimuksen tilaaja:

- Suomen museoliitto

Tutkimuksen toteutusaika:

- Toukokuu 2013 - lokakuu 2013

Tutkimusmenetelmät:

- Lomakekysely museokävijöille, aiemmat tutkimukset ja selvitykset
- Kaksi rinnakkaista laskelmaa (minimi ja regressioon perustuva)

Kyselyaineisto

Lomakekysely:

- Lomakekyselyllä mitataan museokävijöiden taloudellisia vaikutuksia aluetalouteen.
- Lomakkeita lähetettiin museoihin yhteensä noin 29 000
  - Palautui 6527
- Alueellinen jakauma odotettu, vaikka osa museoista oli passiivisia, noin kaksi kolmesta palautti lomakkeita.

Aineiston tarkastelu 1

Keskeisiä jakaumia:

- Naisia 64 % vastaajista
- 38 % on 46-65 -vuotiaita (33 % 26-45v.)
- Ylempi korkeakoulututkinto 40 prosentilla vastaajista
- 45 % alle 50 km etäisyydeltä, 39 % yli 150 km etäisyydeltä
- 18 % paikalla yksin, 77 % sukulaisten, ystävien ja tuttavien kanssa, muut kollegoiden tms. kanssa
- Noin 16 % vastaajista ulkomaalaisia (ulkomailla asuvia)
- Osa englanninkielisen lomakkeen täyttäneistä asuu Suomessa.

Aineiston tarkastelu 2

Luotettavuus:

- Vastaajien jakautuminen iän, sukupuolen, koulutuksen ja muiden taustamuuttujien mukaan vastaa aiempia tutkimuksia -> kuvaa hyvin museokävijän profiilia
- Kysely antaa hyvän kuvan museokäyntien tavoitteista ja toteuttamisesta (päivämatka/ matkaseura/ museon merkitys matkapäätöksessä jne.)
- Rahankäyttö erityispiirteenä: rahankäytön *jakautumisesta* eri menokohteisiin saadaan riittävän tarkka kuva. On kuitenkin hyvä muistaa, että osa kulutuksesta unohtuu vastaushetkellä.

Museon vaikutus matkapäätökseen

Museon merkitys matkallelähtöpäätöksessä	Osuus (N=6430)
Museo oli tärkein vaikuttava tekijä	22 %
Museo oli yksi tärkeimmistä tekijöistä	17 %
Museokäynti oli yksi tekijä, mutta ei tärkein	13 %
Museokäynti liittyi osana ohjemaan	19 %
Museokäynti ei vaikuttanut matkapäätökseen	29 %
Yhteensä	100 %

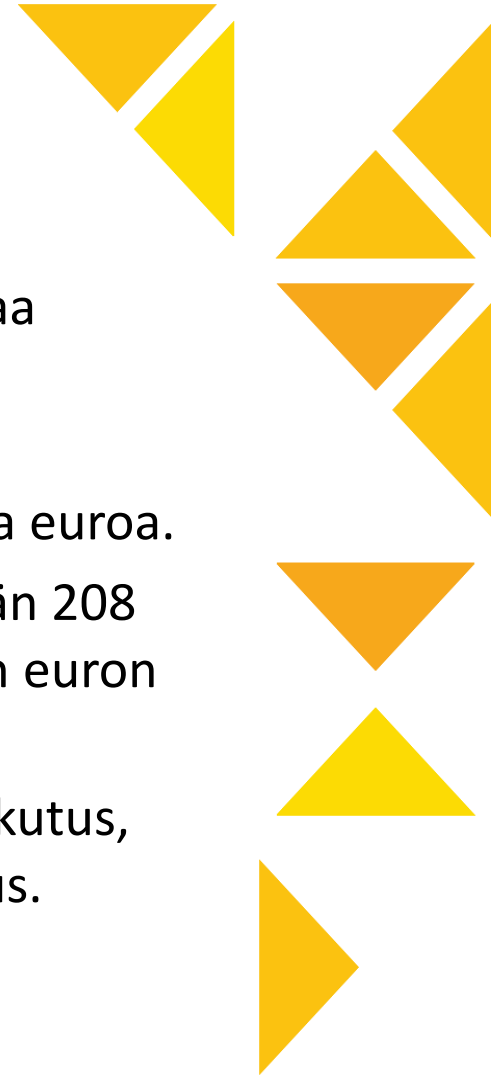
Rahankäyttö

- Museon pääsylipun osuus kokonaiskulutuksesta on 3,6 %
- Matkustaminen (matkaliput ym.) aiheuttaa 30 % kulutuksesta
- Hotellien (21 %) ja ravintoloiden (20 %) osuus on merkittävä
- Ostoksiin käytetään noin 11 % kulutetusta rahasta
- Viihde- ja kulttuuripalveluiden osuus on noin 2,5 %
kummankin, muihin kuluihin käytetään 10 %
- Rahankulutuksen määrään ja jakautumiseen vaikuttavat
matkan pituus sekä kävijän ammatti ja koulutus (=tulotaso)
- Eniten rahaa päivää kohden kuluttavat viikonloppumatkailijat,
vähiten päivämatkalla olevat.

Vaikutukset aluetalouteen 1

- Minimilaskelman mukaan kukin museokävijä kasvattaa aluetaloutta keskimäärin noin 32,80 euron arvosta.
- Museokävijöiden suora kokonaisvaikutus museoiden sijaintipaikkojen aluetalouksiin on noin 174 miljoonaa euroa.
- Kerrannaisvaikutuksineen tämä tarkoittaa minimissään 208 miljoonan euron ja maksimissaan noin 261 miljoonan euron kasvuvaikutusta museoiden sijaintialueille.
- Luvusta on puhdistettu alueen muiden kohteiden vaikutus, paikalliset kävijät ja alueen ulkopuolelle jäävä vaikutus.

Vaikutukset aluetalouteen 2

- Regressiomalleihin perustuvan laskelman mukaan kukin päiväkävijä kasvattaa aluetaloutta keskimäärin noin 15,20 €, yöpyvä kävijä 73,80 € ja keskimäärin vaikutus on 49,40 €
- Museokävijöiden suora kokonaisvaikutus museoiden sijaintipaikkojen aluetalouksiin on noin 222 miljoonaa euroa.
- Kerrannaisvaikutuksineen tämä tarkoittaa minimissään 266 miljoonan euron ja maksimissaan noin 333 miljoonan euron kasvuvaikutusta museoiden sijaintialueille.
- Luvusta on puhdistettu alueen muiden kohteiden vaikutus, paikalliset kävijät ja alueen ulkopuolelle jäävä vaikutus.

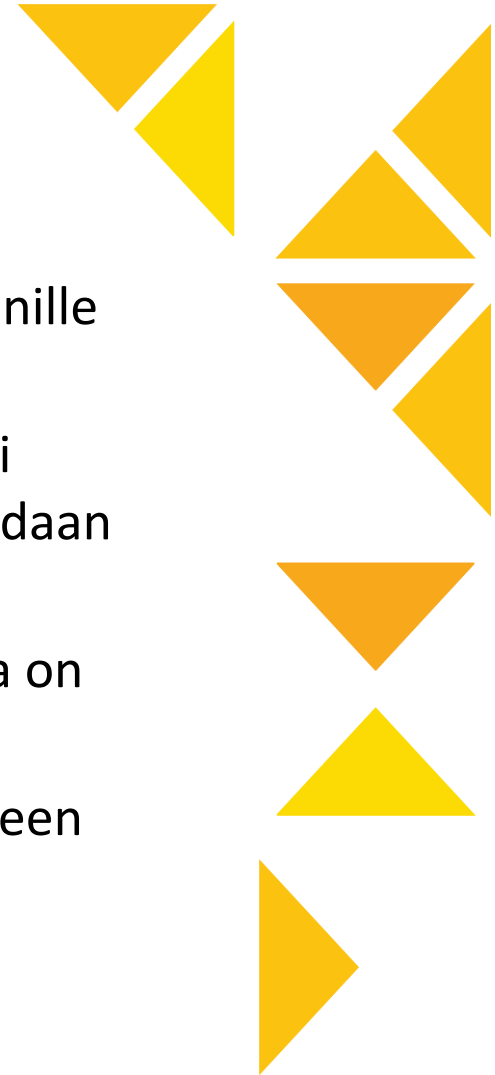

Museoiden oma toiminta

- Kokonaisrahoitus vuonna 2012 oli 219,2M€
  - Valtiolta 43 % ja kunnista 34 %
- Palkkaus- ja kiinteistömenot noin 80 % kaikista menoista
  - Kohdistuvat suurimmalta osin takaisin paikalliseen talouteen
- Museoiden kulutuksesta syntyy 110,4 M€ tulovirta aluetalouksiin
  - Vaikutus on kerrannaisvaikutuksineen 22-55 M€ enemmän

Vaikutukset / yhteenveto

- Museokävijät tuovat siis museoiden sijaintipaikkakunnille noin 208 – 333 miljoonaa euroa.
- Lisäksi museoiden oma toiminta tuo alueille varovasti arvioiden 110 miljoonan euron lisäkysynnän, joka voidaan lisätä yllä mainittuun.
- Lisäkysynnällä on alueellinen kerrannaisvaikutus, joka on suuruudeltaan 1,2 – 1,5.
- Museotoiminta tuo siis museoiden sijaintialueille yhteen laskettuna 341 – 499 miljoonaa euroa.

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Kiitos mielenkiinnosta tutkimustamme kohtaan!

Piekkola, Suojanen & Vainio (2013). Museoiden taloudellinen vaikuttavuus.
Vaasan yliopisto. Levón-instituutin julkaisuja 139.